

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/3684/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 13/04/2026 17:24:33

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 23 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Η Κάρα του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Προυσού Ευρυτανίας.

Η δεξιά του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Παν. Αμπελακιωτίσσης Ναυπάκτου.

Απότμημα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου βρίσκεται στο Ναό του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων Βενετίας.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Σοὶ Πολύκαρπος ὠλοκαυτῶθη Λόγε,
Καρπὸν πολὺν δοὺς ἐκ πυρὸς ξενοτρόπως.
Εἰκάδι ἐν τριτάτῃ κατὰ φλόξ Πολύκαρπον ἔκαυσεν.

Ο Ἅγιος Πολύκαρπος γεννήθηκε περί το 80 μ.Χ. από ευσεβείς και φιλόθεους γονεῖς, τον Παγκράτιο και τη Θεοδώρα, που είχαν εγκλειστεί στη φυλακή για την πίστη του Χριστού, και βαπτίσθηκε Χριστιανός σε νεαρή ηλικία. Υπήρξε μαζί με τον Ἅγιο Ιγνάτιο τον Θεοφόρο (βλέπε 20 Δεκεμβρίου) μαθητής του Ευαγγελιστή Ιωάννη. Λίγο πριν αναχωρήσει από τον πρόσκαιρο αυτό βίο ο Ἅγιος Βουκόλος, Επίσκοπος Σμύρνης (βλέπε 6 Φεβρουαρίου), χειροτόνησε μετά των Αγίων Αποστόλων, ως διάδοχό του, τον Ἅγιο Πολύκαρπο και μετά κοιμήθηκε με ειρήνη.

Ο Ἅγιος παρακολούθησε με αγωνία και προσευχή τη σύλληψη του Αγίου Ιγνατίου του Θεοφόρου, Επισκόπου Αντιοχείας και τα μαρτύρια αυτού. Η αγάπη του προς τον Θεοφόρο Πατέρα μαρτυρείται και από την Επιστολή την οποία έγραψε προς τους Φιλιππησίους. Σε αυτή την επιστολή τους συγχαίρει για την φιλοξενία, την οποία παρείχαν στον Ἅγιο Ιγνάτιο, όταν αυτός διήλθε από την πόλη τους. Το κείμενο αυτό του Αγίου Πολυκάρπου διακρίνεται για τον αποστολικό, θεολογικό και ποιμαντικό χαρακτήρα του.

Ο Ἅγιος Πολύκαρπος, διακρινόταν για την σωφροσύνη, τη θεολογική κατάρτιση και την αφοσίωση στη διδασκαλία του Ευαγγελίου, καθώς μιλούσε πάντα σύμφωνα με τις Γραφές. Ήταν ο γνησιότατος εκπρόσωπος της αποστολικής διδασκαλίας σε όλες τις Εκκλησίες της Ασίας. Ο Ἅγιος Ειρηναίος (βλέπε 23 Αυγούστου) παρέχει την πληροφορία ότι ο Ἅγιος Πολύκαρπος μετέστρεψε πολλούς από τις αιρέσεις του Βαλεντίνου και του Μαρκίωνος στην Εκκλησία του Θεού. Διηγείται μάλιστα και ένα επεισόδιο αναφερόμενο στη στάση του Αγίου Πολυκάρπου έναντι του Μαρκίωνος. Όταν ο αιρεσιάρχης αυτός τον πλησίασε κάποτε και του απηύθυνε την παράκληση: «ἐπεγίνωσκε ἡμᾶς», δηλαδή αναγνώρισέ μας, ο Ἅγιος απάντησε: «ἐπιγινώσκω, ἐπιγινώσκω σὲ τὸν πρωτότοκον τοῦ Σατανᾶ».

Ένα άλλο επεισόδιο ανάγεται στη γεροντική ηλικία του Αγίου Πολυκάρπου. Όπως είναι γνωστό, οι Εκκλησίες της Μικράς Ασίας εόρταζαν το Πάσχα στις 14 του μηνός Νισσάν, σε οποιαδήποτε ημέρα και αν τύχαινε αυτό. Αντίθετα οι άλλες Εκκλησίες δεν εόρταζαν καθόλου το Πάσχα, αλλά αρκούσαν στον εβδομαδιαίο κατά Κυριακή εορτασμό της Αναστάσεως, τονίζοντας ασφαλώς περισσότερο τον εορτασμό της πρώτης Κυριακής μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας. Επειδή λόγω της διαφοράς αυτής η Εκκλησία της Ρώμης τηρούσε αυστηρή στάση έναντι των Μικρασιατών, ο Ἅγιος Πολύκαρπος αναγκάσθηκε να μεταβεί στη Ρώμη, για να διευθετήσει το ζήτημα και άλλα δευτερεύοντα θέματα, με τον Επίσκοπο Ρώμης Ανίκητο (βλέπε 17 Απριλίου).

Μετά την επιστροφή του από την Ρώμη, υπέργηρος πλέον, συνέχισε την αποστολική δράση του με τόση επιτυχία, ώστε προκάλεσε την οργή των ειδωλολατρών. Αυτή η προδιάθεση ήταν φυσικό να προκαλέσει το μαρτύριό του, που ακολούθησε την εξής πορεία. Ο Κόιντος, ζηλωτής Χριστιανός, ο οποίος ήλθε στη Σμύρνη από τη Φρυγία, παρακίνησε ομάδα Φιλαδελφών Χριστιανών να προσέλθουν στον ανθύπατο Στάτιο Κοδράτο, για να δηλώσουν σε αυτόν την ιδιότητά τους και την πίστη τους στον Χριστό, πράγμα το οποίο φυσικά προοιωνίζε θάνατο. Τελικά μαρτύρησαν όλοι, εκτός από τον Κόιντο, ο οποίος δειλιάσας την τελευταία στιγμή, θυσίασε στα είδωλα. Ο όχλος, αν και θαύμασε την γενναιότητα των Μαρτύρων, απαιτούσε να εκτελεσθούν οι «άθεοι» και να αναζητηθεί ο Άγιος Πολύκαρπος, ο οποίος πιεζόμενος από τους Χριστιανούς είχε αναχωρήσει σε κάποιο αγρόκτημα. Τελικά ο Άγιος συνελήφθη το έτος 167 μ.Χ. και οδηγήθηκε ενώπιον του ανθυπάτου.

Ο γηραιός Επίσκοπος δεν ταράχθηκε. Το πρόσωπό του ήταν γαλήνιο και λαμπερό. Ο αστυνόμος Ηρώδης και ο πατέρας του Νικήτας προσπάθησαν να πείσουν τον Άγιο να αρνηθεί τον Χριστό. Ο Άγιος όμως, με πνευματική ανδρεία απάντησε ότι υπηρετεί τον Χριστό επί 86 έτη χωρίς καθόλου να Τον εγκαταλείψει. Πως μπορούσε λοιπόν τώρα να Τον βλασφημήσει και να Τον αρνηθεί; Ο ανθύπατος τότε διέταξε να τον ρίξουν στην φωτιά. Ο Γέρων Πολύκαρπος αποδύθηκε μόνος τα ιμάτιά του και περίμενε προσευχόμενος λέγοντας: «Κύριε, ό Θεός ό Παντοκράτωρ, ό τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ εὐλογητοῦ παιδός Σου Ἰησοῦ Χριστοῦ Πατήρ, δι' Οὐ τὴν περὶ Σοῦ ἐπίγνωσιν εὐλόγησαμεν, ό Θεός τῶν ἀγγέλων καὶ δυνάμεων, καὶ πάσης τῆς κτίσεως, καὶ παντός τοῦ γένους τῶν δικαίων, οἱ ζῶσιν ἐνώπιόν Σου, εὐλογῶ Σε, ὅτι ἠξίωσας μὲ ἧς ἡμέρας καὶ ὥρας ταύτης τοῦ λαβεῖν μὲ μέρος ἐν ἀριθμῶ τῶν μαρτύρων Σου, ἐν τῷ ποτηρίῳ τοῦ Χριστοῦ Σου, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς αἰωνίου, ψυχῆς τε καὶ σώματος, ἐν ἀφθαρσίᾳ Πνεύματος Ἁγίου, ἐν οἷς προσδεχθῆιν ἐνώπιόν Σου σήμερον ἐν θυσίᾳ πίονι καὶ προσδεκτῇ, καθὼς προητοίμασας καὶ προσεφανέρωσας καὶ ἐπλήρωσας ό ἀφευδῆς καὶ ἀληθινός Θεός. Διὰ τοῦτο καὶ περὶ πάντων αἰνῶ Σε, εὐλογῶ Σε, δοξάζω Σε, σὺν τῷ αἰωνίῳ καὶ ἐπουρανίῳ Ἰησοῦ Χριστό....».

Η φωτιά σχημάτισε γύρω από το σώμα του Αγίου Πολυκάρπου καμάρα χωρίς να τον αγγίζει. Τότε στρατιώτης εκτελεστής τελείωσε τον Άγιο Μάρτυρα διά του ξίφους. Έπειτα το Ιερό λείψανο ρίφθηκε στην φωτιά, οι δε πιστοί συνέλεξαν τα ιερά λείψανα αυτού.

Η Σύναξη του Αγίου Πολυκάρπου ετελείτο στη Μεγάλη Εκκλησία.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὴν κλῆσιν τοῖς ἔργοις σου, ἐπισφραγίσας σοφέ, ἐλαία κατάκαρπος, ὠφθης ἐν οἴκῳ Θεοῦ, Πολύκαρπε ἔνδοξε· σύ γὰρ ὡς Ἱεράρχης, καὶ στερρός Ἀθλοφόρος, τρέφεις τὴν Ἐκκλησίαν, λογικῆ εὐκαρπία, πρεσβέων Ἱερομάρτυς, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'.

Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πράξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῆ πίστει ἐνήθησας μέχρις αἵματος, Ἱερομάρτυς Πολύκαρπε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Χορὸς Ἀγγελικὸς.

Καρπούς τοὺς λογικούς, τῷ Κυρίῳ προσφέρων, Πολύκαρπε σοφέ, ἀρετῶν δι' ἐνθέων, ἐδείχθης ἀξιόθεος, Ἱεράρχα μακάριε· ὅθεν σήμερον, οἱ φωτισθέντες σοῖς λόγοις, ἀνυμνοῦμέν σου, τὴν ἀξίεπαινον μνήμην, Θεόν μεγαλύνοντες.

Ὁ Οἶκος

Τὴν τῆς σοφίας χρηστότητα ἀρυσάμενος, ἐξ αὐτῆς Πάτερ ἐπλησας θεογνωσίᾳ τὴν ποιμένην σου, καὶ τῆς παναγίας καὶ ἀρρήτου Θεότητος τὸ τρισήλιον ἤστραψας, τοῦ Πατρος τὸ ἀγέννητον, Υἱοῦ δὲ τὴν γέννησιν καὶ ἐκπόρευσιν Πνεύματος, μίαν Θεότητα, μίαν δόξαν τρανῶς ἐκδιδάξας, καὶ εἰδώλων ἀθεΐαν ἐκ ποδῶν ἀποποιήσας, καρπούς δὲ ὠρίμους, ψυχὰς πιστευόντων προσάγων τούτῳ ἔνδοξε, ἐν ᾧ βεβαπίσμεθα, εἰς ὃν καὶ πιστεύομεν, δοξάζοντες Κύριον.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τὸν τῆς χάριτος βότρυν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀληθῶς γεωργήσας Πάτερ σοφέ, ὡς οἶνον ἐξέβλυσας, τὸν τῆς πίστεως λόγον, τὸν εὐφραίνοντα πάντων, Πιστῶν τὴν διάνοιαν, καὶ θαυμάτων ὠφθης ἀπέραντον πέλαγος· ὅθεν καὶ Μαρτύρων, καλλονῆ ἀνεδείχθης, πυρὶ τελειούμενος, καὶ φωτὸς ἀξιούμενος, αἰδίου Πολύκαρπε· Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν Μνήμην σου.

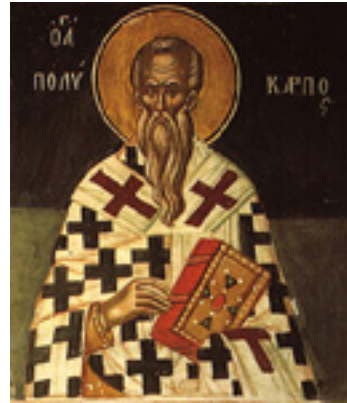
Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης

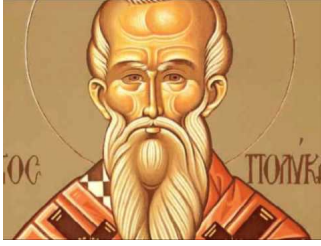

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης - Καζακίδου Μαρία©
(byzantineartkazakidou.
blogspot.com)

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης - Φώτης Κόντογλου

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

1. [Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος και Ιερομάρτυρας](#)
2. [Άγιος Ανίκητος ο Ιερομάρτυρας πάπας Ρώμης](#)
3. [Όσιος Βουκόλος Επίσκοπος Σμύρνης](#)
4. [Άγιοι Ειρηναίος και Πόθεινος Ιερομάρτυρας, επίσκοποι Λουγδούνου](#)